Н К-Тат.-Ж
1-15

ÇYMLE MEMLEKETLERNIŊ PROLETARLARЬ, BIR

ǪADЬNLЬǪ SOTSIALIZM JOLЬNDA

№ 5 - MAJ 1934

VKP(в) QRЬM OBLAST KOMITETI

Her bir MTS-politotdelar janlarьndaki qadьnlar teşkilatçьlarь zurnalьmьzьn aktiv darqatuvçьsь, oqutuvçьsь ve massanь onьn etrafьna moblize etiçi jardьmçьlar olmalьdьrlar.

Kej medenij quvveti—oçalar dokturlar oquv evleri mudirleri zurnalьmьzь keniş sovxoz, kolxoz, maşina-traktor stansijalarь qadьnlarьna daha zijade jaqьn ketirmek icyn calьşmaqa borçlьdьrlar.

„Qadьnlьq sotsializm jolьnda!“ zurnalь etrafьna keniş udarnik—qadьnlar massasьnь toplamaqa borçlьdьr. Her bir oqur, jazar qadьnlar (az bilgili olsada) zurnalьmьzqa jazmalь.

Bytyn işçi-kolxozçь ve diger emekdar qadьn ve qьzlarь, bytyn xaberçiler zurnalьmьzьn en faal, en aktiv jazьçьlarь olmaqa borçlьdьrlar.

Daha jazub başlamaqanlar, „jazmaqa, bilmejim ne jazajьm“ kibi dyşynçelerden vaz kecmelidirler. „Qadьnlьq sotsializm jolьnda“ zurnalь her bir emekdar qadьn ve qьzqa jardьm eteçek, jazь texnikasьnь egreteçekdir. Biz MTS, sovxoz, predprijatije, işçi qadьnlarь, kolxozçь ve emekdar qadьnlarnьn, oçapceler, talebelernin xaber maqale ve diger parcalarьnь beklejmiz.

Pionerler! Bu zurnalnь ana ve atalerinizge oqu, anlatьnьz. Onlarьn zurnalqa abune jazьlmalarь icyn keniş anlatuv işleri alьb barьnьz. Zurnalqa jazь turmalarь icyn her kyn jardьm etiniz.

Sovxoz maşina-traktor stansijalarь işçi qadьnlarь kolxozçь ve emekdar qadьn arqadaşlar! „Qadьnlar Sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь dooqrьsьnda kendi fikirlerinizi jazьnьz. Ileride nasьl maqaleler jazajьq.

Adresimiz: Aqmesçid, Orьmpart-izdat „Qadьnlьq sotsializm jolьnda!“ zurnalь idaresine.

Г.П.Б. в Лнгр.
Ц. 1934 г.
Акт № 598

Çumle memleketlernin proletarlarь, birleşiniz!

QADЬNLЬQ sotsializm jolьnda!

VKP(в) QRЬM OBLAST KOMITETININ ORGANЬ „QRЬMPARTIZDAT“ NEŞRIJATЬ.

№ 5

AJDA BIR KERRE CЬQAR IŞÇI KOLXOZÇЬ QADЬNLAR ŻURNALЬ

QRЬM PARTIJA TEŞKILATЬNЬ TEMIZLEV CЬDAMLЬ BOLŞEVIKLERGE HAVALE OLЬNDЬ

Sanki вir aj zarfьnda, Qrьm partija teşkilatьnьn вytyn zvenolarьnda, partijanьn kendi sьralarьnь temizlevni işanqan adamlarnь secmek icyn quvvetli iş ketdi. Keniş kytleler өgynde, triвunaqa, gizli calьşuvnьn aqьr kynlerini kөryв kecirgen, sovet hykymeti, proletar diktaturasь oqurьnda, interventlerge qarşь вarrikadalarda kyreşgen, вirinçi веş jьllьqnьn qaliвijelerini, kolxoz qurumьnьn qaliвijetini teşkilatlandьrqan, өzlerinin her kynki işlerinde kytleni sьnьfsьz sotsialistik çemijet quruv oqrьnda kyreşge teşkilatlandьrqan onlarle ve jyzlerle insanlar cьqdьlar.

Keniş kytleler өgynde вir defa daha car rusijesinin la'netli kecmişi levhasь kөryndi. Temizlevden, **Leninnin-Stalinnin** jolвaşçьlьqlarь altьnda janь tipde partijanь, kytleni hallь-taqatlь, medenij өmyrge, вytyn dynja proletar inqlaвьnьn qaliвijetine aluв ketgen partijanь doqurqan adamlar kecdi. Bu arqadaşlarqa olqan el cьrpmalarь, **miljonlarle kytlelernin вolşevik partijasьna ve kendi rehвeri Stalin arqadaşqa olqan sevgi ve işancьnь вir daha qajd ete edi.**

Partijanь temizlemek—jyksek şandьr. Işte вunьn icyn, toplaşuvlarda haqiqaten вolşevik өz өzini tenqid kenişletildi. En gyzel arqadaşlarnьn her kycyk eksiklikleri etraflьça mejdanqa cьqarьla edi. Cynki: „temizlev вojunça komisijanьn işi xususijle mesul işdir. Cynki mьnda iş çanlь adamlar yzerine kete. Mьnda xarakterde вyjyk tutumlьq, qavilik, qattьlьq ve вunьnle вereвar вyjyk acьq kөzlik, saвьrlьlьq, insanqa formal janaşuv degil de mahijetinçe işni hall etmekni вilmek, kycyk şejlerni qazqalamaq degil de, şu partija azasь icyn esasьnь, xarakterlisini tajin etmege вilmekdedir“ (Kaganovic).

Lakin, qajd etmek kerek ki, teşkeruv komisijalarnь secyvnin mesylijetini ve вytyn myhimligini her jerde anlaв olamadьlar. Mьnda ajrь zvenolarda kendi işlerini 17-nçi partija sijezdi qararlarьna muvafьq suretde ne dereçe qajrь вaşdan qurmaqanlarь вir daha mejdanqa cьqdь. **Insanlarnь вilmejyv, aşaqь teşkilatdan вelli dereçede uzaqlaşuv—mьna teşkeryv komisijalarьna tevsije olьnqan kandidaturalarnьn myhim вir protsentinin otsev olqanьnь jalь-**

nьz bunьnle anlatmaq mymkyndir. Insanlar resmij malymatlarqa binaen tevsije olьnqanlar; Şu kartockanьn artьnda turqan çanlь adamqa baqmadan zijade, kartockanьn özine baqqanlar.

Mьna Kezleve VKP(b) Rajkomь kendi qararьnda ne jaza:

„Rajkomnьn apparatь tarafьndan kandidatura secyvde sijasij janlьşlьq qacьrьlqanьnь tanьmaq. Bunьn netiçesinde temizlev komisijasьna jeterlik dereçede teşkerilmegen kandidatura bьraqьldь".

Sizde, Kezleveli arqadaşlar, öz özini tenqid meselesi zajьf! Baş qabahat apparatda olqanь qajd etile. Faqat Rajkomnьn jolbaşçьlarь siz qajda ediniz? Açeba teşkeruv komisijalarьnь secyv apparat işini, joqsa birinçi nevbetde jolbaşçьlьqnьn öz işi edimi?

Otsev hallarь jalьnьz bir Kezlevde olmaj, böjle faktlar Aqmesçid ve Jaltada da oldь. Bu faktlar, bu teşkilatlarnьn ajrь xadimler arasьnda temizlevge qьjmet kesmegenler oldьqьnь köstermekdedir. Onlar teşkeruv komisijalarь seckende japьlqan janlьşlьqlarqa qьjmet kesyvge ne qadar tez ve öz özini tenqid közi ile janaşsalar, temizlev bojunça ilerideki iş o qadar muvaffaqijetle kenişletilir.

Biz artьq bygyn teşkeryv komisijalarь erkanьnьn bytynile jekynini japa bilirmiz. Bytyn Qrьmda 23 dane rajon ve şeher ve 70 dane ilkingi teşkeryv komisijalarь mejdanqa ketirildi.

Eger partija stazlarь bojunça alaçaq olsaq, rajon ve şeher komisijalarьnьn erkanьnda 33 prosent kommunistler oktabrden evel stazь ile ve 46 prosenti 1918 senesinden 1921 senesine qadar stazlь olqanьnь köremiz. Teşkeryv komisijalarьnьn erkanьnda 71 prosent işciler ve 79 prosenti podpolija ve grazdan çenki senelerinde partijaqa kirgen—ceşid en mesyl iş ucastkalarьnda teşkerilgen arqadaşlardьr.

Mьna onlar,—partija kendilerine öz sьralarьnь temizlevni işanqanlar:

Frajdorf rajonь teşkeryv komisijasьnьn reisi **Verbof** 1903 senesinden partijada, işci, VKP(b) OK-nьn isparть mydiri.

Aqmesçid rajonь **Telьşkof** arqadaş, 1905 senesinden partijada, işci, 9 nomerolь zavod partkomьnьn sekretarь.

Carьj arqadaş (Aluşta) 1911 senesinden partijada işci.

Bu çedvelni devam etdirmek mymkyn edi, lakin bu misallerde, teşkeryv komisijalarь erkanь partijanьn işancьna lajьq olqan qavij bolşeviklerden mejdanqa ketirilgenini köstermekdedir

Teşkeryv komisijalarьnь secken vaqьtda, biz Aqmesçid, Aqjar, Kerc kibi byjyk partija teşkilatlarьna xususij diqqat berdik. Aqmesçid komisijasьnьn başьnda 1905 senesinden partijada olqan **Rozenfeld** arqadaş, Kercde 1902 senesinden partijada aza olqan **Karklin** arqadaş, Aqjarda 1917 senesinden partijada aza olqan **Calьj** arqadaş olqanьnь ajtmaq jeterlikdir.

Teşkeryv komisijalarь erkanьna sьnalqan bolşevikler—Qara deniz flotь xadimleri de kirsetildiler.

Böjllelikle, Merkezij Komisijanьn, partijanь temizlevni muvaffaqijetle alub baruv işinde hall etiçi şart, rajon ve ilkingi temizlev komisijalarьnь ve xsusan onlarnьn reislerini jyksek kejfijetde ve etraflьça secyv oldьqь haqqьndaki köşterişini biz eda etdik.

Teşkeryv komisijalarьnьn millij erkanь yzerinde de toqtalmaq kerekdir. Xususan myrekkeb millij ceşidlilik, partija teşkilatьnda rus tilini zaif bilgen jerli milletlerden bajaqь bir miqdar olmasь Qrьmda—temizlev komisijalarь erkanьna jerli milletden teşkerilgen bolşevikler kecirmekni talab ete edi.. Bu işde bizim byjyk kyclyklerge rast kelgenimizni söjlemek kerekdir. Cynki Qrьm partija teşkilatьnьn erkanьnda aid partija stazlь adamlar qajet azlar. Lakin biz rajon ve ilkingi komisijalarda tatarlardan en eji bolşeviklerni sece bildik.

Teşkeryv komisijalarьna secyv, Qrьm partija teşkilatьnьn jerli milletlerden qavij bolşevikler jetişdiryv ve terbije etyvde myhim muvaffaqijetler elde etkenini köstermekdedir.

Jalьnьz **Lenin-Stalin** millij sijasetini doqrь alub baruv netiçesinde bizler **Tarxan** (Jalta komisijasь reisi), **Bekirova** (Sudaq komisijasь reisi) **Milikof** (Baqcasaraj komisijasь reisi) arqadaşlar kibi, itabarlь bolşevikler terbije ete bildik.

Bunьnnen beraber teşkeryv komisijalarьna adam secyv, ileri de jerli emekdar milletlerden kadrolar jetişdiryv ve onlarnь işlerge çelb etyv işini daha da quvvetleşdirmek kerekligini kösterdi.

Komisijalar tertib olьndьlar. Ilkingi partija teşkilatьnь artьq temizlevge başlandь. „Temizlevge keniş işci-köjly kytlelerini çelb etmek kerekdir. Her partijalь temizlev işi jalьnьz komisijanьn işi olmajub özide temizlevge aktif iştrak temek kerekligini anlamalьdьr" (Kaganovic)

Partija rajon komitetleri, politotdellar, aşaqь teşkilatlarnьn daimij jardьmь, kytleni keniş mobilize etyvleri temizlevnin myvaffaqijetini hall eterler.

Bajcurin

TEMIZLEV BAŞLADЬ

15 majьsdan itibaren Qrьm partija teşkilatь sьralarьnь temizlev başlandь. Hal hazirde Qrьm bolşevikleri bytyn aktivlik, energija ve ujanьqlьqlarьnen өz sьralarьnь temizlev işini alьb barmaqdalar.

Qrьm partija teşkilatьnьn sьralarьnь temizlevge başlav çymhyrijetimiznin bytyn işçi ve kolxoznik kytlelerinin sotsializm japьçьlьqь planlarnь içra etyv oqrьndа udarlь iş ve entuziazmlerinin bir qat daha jykselmesini myçib olmaqda. Ajnь zamanda, temizlev ketişatь işçi ve işçi qadьn, kolxoznik ve kolxoznik qadьn ve bytyn proletar çemaatçiliginin aktivlik ve sijasij sevijesinin daha zijade өsyminen ozoqarьlmaqdadьr.

Partija sьralarьnь temizlev qajet byjyk sijasij ehmijetge malikdir. Partija sьralarьnь temizlev partija a'zasьnьn ideologija sevijesini jykselteçek, partijanь sijasij ve teşkilatij qavileşdireçek, miljonlarça partijasьz proletar kytlenin bolşevik partijasьna olan ьşanьc ve i'timadьnь daha zijade artdьraçaqdьr, ki zaten bytyn bynlar bolşevik partijasь sьralarьnь temizlev işinin vazifeleri olaraq qojьlqandьr.

Bu vazifelernin içrasь ise, partija teşkilatьnьn ve onьn a'zalarьnьn tenqid ve өz өzini tenqidnь keniş alьb barmasь, partijanьn her bir a'za ve kandidatьnьn sosjalizm japьçьlьqьnьn bu ve ja şu ucastkasьnda avangardlьq rolini ne dereçe eda etkenini mejdanqa cьqaruv, temizlevge partijasьz işçi ve kolxoznik kytlelerinin aktiv iştirakini elde etyv sajesinde mymkindir. Ançaq bu sajede biz bolşevik partijasь sьralarьndan onьn byjyk adьnь jyksek taşьmaqan ve sotsializm japьçьlьqьna sadьq olmaqan elementlerni temizlermiz.

Partija, temizlev esnasьnda өz safьna lajьq olmaqan bytyn elementlerni өz sьrasьndan cьqarьb ata. Temizlev vaqtьnda ne kibi adamlarnьn partijadan cьqarьlaçaqь xususda VKP (b)-nin ustavьnda şaj denile:

„9) Partija sьralarьnь:

Sьnfьj çihetden jat ve duşman olqan elementlerden;

Partijanь aldatqan, hem өzlerinin haqiqij baqьşlarьnь gizlegen ve partija sija setini bozoqanlardan ve eki jyzlylerden;

Partija ve devletnin celik dissiplinasьnь acьqacьqqa ve gizliden bozoqanlardan;

Burzuazija elementlerinen qatьşqan pererozdenslerden;

Karjeristlerden, şkurniklerden vu bjurokratlaşqan elementlerden;

Axlaq çihetinden cyryb daqьlqan, өzlerinin cirkin hareketlerinen partijanьn lijaqatьnь tyşyrgen ve partijanьn bajraqьnь lekelegenlerden;

Partija a'zasь vazifelerini eda etmegen passivlerden ve partijanьn programьnь ustavьnь ve en myhim qararьnь benimsemegenlerden sistema tik suretde temizlemek icyn VKP (b) MK-nin vaqьt vaqьt cьqarqan qararlarь myçibi temizlev işi өtkerilir."

Bytyn bunlarnen beraber, Qrьm partija teşkilatьnь temizlev oblast Komisijasьnьn reisi **Saxarova** arqadaş ve Qrьm bolşeviklerinin jolbaşçьsь **Semjonof** arqadaş 1934 s. majьs 20-de olьb kecken Qrьm Oblast Komitetinin plenumьnda Qrьm partija teşkilatьnь temizlevnin bojevoj vazifelerini qajd etdiler.

Kerek **Semjonof** ve kerekse **Saxarova** srqadaşlar Qrьm bolşeviklerinin nazar diqqatьnь bir en myhim vazifelerge çelb etdiler.

Saxarova arqadaş: vaqtile Qrьm bejaz gvardijalьlarnьn sonqь arqa dajanqan jeri olqanьnь, mьnda bir coq bejaz gvardijalьlar sьqьnьb qalqanьnь, ba'zьlarьnьn ise sьfatlarьnь denişdirib partijamьz sьralarьna kirmege bile jol tapqanlarьnь ajtdь. Ba'zь jerlerde partija teşkilatьnьn ajrь zvenolarьnda aks inqilabçь burzuazij—nasjonalist elementlerge rast kelineçegi, onlarnьn өz işlerini ьnsьz-tьnsьz alьb baroqanlarьnь, onlarnьn ystyni qatьj olaraq acmaq kerekligini kөsterdi.

Semjonjf arqadaş da burzuazij-milletçi elementlernin qalьmtьlarьnьn ystleri hala kergei kibi acьlmaqanьnь qajd etdi ve onlarqa qarşь amansьz kyreşnin daha jetişirlik dereçede olmaqanьna partijanьn dьqqatьnь çelb etdi ve onlarnen amnsьz kyreş alьb barmaqa partija teşkilatьnь caqьrdь.

Qrьm partija teşkilatьnь temizlev, bytyn bu sotsializm duşmanlarьnьn ystlerini acmaq, onlarnь mejdanqa cьqarmaq ve onlarqa qarşь amansьz kyreşke kerek partija teşkilatьnьn ve kerekse partijasьz proletar kytlesinin quvet ve energijasьnь mobilizө etmekle alametlendirilmelidir.

Saxarova ve **Semjonof** arqadaşlarnьn bojevoj kөsterişlerini өmyrge keciryv ooqrьnda kyreş dьqqat merkezimizde turmalьdьr.

Artьq Qrьmda partija sьralarьnь temizlev kete. Işçi qadьnlar, kolxoznik qadьnlar ve bytyn emekdar qadьn—qьzlarnьn vazifesi—temizlevge aktiv suretde iştirak eterek, temizlev işinde partijaqa jardьm etmekdir.

SAXAROVA P. F. ARQADAŞ— QRЬM PARTIJA TEŞKILATЬNЬ TEMIZLEV BOJЬNÇA OBLAST KOMISIJASЬ REISI

Saxarova Praskovja Fedorovna arqadaş 1890 senesi işçi ailesinde doqdь. Onьn өzi—tikiş zenaatь işcisidir. 1912 senesinden partijada. Def'alarça qinav çezalarьna oqratьldь.

Oktabr inqilabьndan sonra—Moskvada şeher rajkomьnьn şekretarь, sonra tikişçiler (şvej nikler) sojuzьnьn reisi; 1922—1923 senelerinde Moskvoşvej fabrikasь direktorьnьn jardьmçьsь oldь. 1922-27 senelerinde komakademija janьndaki marksizm kurslarьnda oqudь, sonra toqumaçьlarnьn Moskva Oblast su'besinde mes'yl işde calьşdь.

VKP(в)-nьn 14-nçi sijezdinden—Merkezij kontrөl komisjasьnьn a'zasь: Merkezij kontrөl komisjasьnьn temizlev haqqьndaki qararьndan sonra 1933 senesi Belarusija partija teşkilatьnь temizlev komisjasь a'zasь oldь.

Saxarova arqadaş 1933 senesi Lenin ordeninen mukafatlandь.

Partijanьn XVII-nçi sijezdinde Saxarova arqadaş, partija kontroli komisjasьnьn a'zasь sajlandь.

Qrьm partija teşkilatьnь temizlev bojьnça Oblast komisijasь, Revija Bekirova arqadaşnь, Sudaq rajonь partija teşkilatьnь temizlev komisijasь reisi olaraq tasdiq etdi

Revija Bekirova arqadaşnь komsomol, kommunist partijasь terвije etdi. O 1923 senesi partijanьn en jaqьn jardьmçьsь kommunist jaşlar sojuzьna kire.

Bekirova komsomol işinde aktif calьşuvь netiçesinde 1926 senesi, onь Baqcasaraj VKP (в) rajkomь qadьnlar вөlygine alalar. Ondan da kenede komsomol вyjyk işlerine—Oвkomda pioner вyrosьnьn reisesi olaraq calьşa. Sonra partija onь mes'yl koperatif işlerine jollaj 1931—1933 senesi daha jyksek partija işine—VKP (в) OK-nьn qadьnlar вөlygi mydirliginde calьşa ve ajnь zamandan вu kynge qadar „Qadьnlьq sotsializm jolьnda" Zurnalьnьn redaktorlьq hejeti a'zasь olьв, Zurnalqa jolвaşçьlьq etiв kele.

Bekirova arqadaş, 1927 senesinden partija a'zasьdьr. Emekdar qadьnlьqnь sotsialist quruçьlьqьna aktif kyreşge çelв etyvde japqan xьzmetleri icyn Rusije Merkezij içra komiteti onь emek вajraqь Ordeni ile mykafatladь.

Bekirova arqadaş, şimdi VKP (в) oвlast komitetinin rehвer partija organlarь şu'besi mydirinin jardьmçьsь olaraq calьşa.

Ordenli вolşevicka Bekirova arqadaş.

HAJVAN ASKAVÇILIQ FERMALARININ KONKURSINDA BIRINÇILIKNI QAZANUVDA QADINLAR HALL ETİÇİ ROLNI OYNAMALIDIRLAR

BYTYN RAJON TOPRAQ IŞLERI ŞUBELERINE, MTS-lerge MTS POLITOTDELLARINA VE KOXOZLARQA

SSSR Topraq Işleri Xalq Komisarlıqı en gyzel hajvan asravçılıq mal ferması icyn konkurs i'lan etdi.

Qrım Topraq Işleri Xalq Komisarlıqı ve Politsektor Qrım kolxozları hajvan asravçılıq mal fermalarının Bytyn Sojuz konkurs musabaqasına qoşılmalarını ve SSSR Topraq Işleri Xalq Komisarlıqının qararına muvaffaq olaraq en gyzel hajvan asravçılıq mal fermalarının Bytyn Qrım konkursını i'lan etmekni zarurij saja.

Konkursnıń başlıça köstergicleri, devletke mahsul teslim etyv planını, hajvan syrylerini artdıruv planını ta'jin etilgen myddetde tamamile eda etyv, hajvanlar arasında xastalanuvnı, qısırlıqnı joq etyv, jaş hajvanlarnı ve bir anadan zijade miqdarda tel aluvnı, saqımnı ve jun qırqımını artdıruvnı, qorcalav hajvannıń cekisini artdıruv, kolxozlarqa hajvan pejda etyvge jardım etyvdir.

Konkursda qalib kelgen en gyzel hajvan asravçılıq brigadalarını ve ajrı hajvan baqıçılarnı, saqıçılarnı, domuz baqıçılarnı ve cobanlarnı, ferma mydirleri ve zootexniklerni mykafatlamaq icyn 1000 ruble ajırıla.

Konkurs myddeti iş netiçelirenı baqmaqnen ve jarım jılda mykafatlamaqnen 1935 senesi janvar 1 ta'jin etilir; Birinçi jarım jıllıqnıń konkurs netiçeleri 15 ijylden kec qalmamaq yzre muzakere etileçekdir. Ve bunıń icyn 5000 ruble mykafat fondı fajdalanılaçaqdır. Ekinçi jarım jıllıqnıń konkurs netiçeleri ise 1935 senesi janvar 15-de muzakere etileçekdir.

Qrım Topraq Işleri Xalq Komisarlıqı ve Politsektor bytyn rajon Topraq Işleri Şu'beleri mydirlerine, MTS direktorlarına ve MTS politotdelları nacalniklerine en gyzel mal ferması icyn konkursnı teşkilatlandıruv işini keniş quvetlendirmekni, ögdeki kolxozlarnıń, brigadalarnıń sotsialist musabaqaları ve udarçılıqlarnıń başında bulunmaqnı, keniş kolxoz kytlesini **Stalin** arqadaşnıń kösterişlerini ve partijanıń XVII-nçi sijezdinin hajvan asravçılıq xususındaki qararlarını eda etmege moblize etmelerini teklif eteler.

Tellerni qorcalav, devletke mahsul teslim etyv ve diger kejfijetli köstergicler boyunça gyzel rezyltatlar elde etken ve şu aşaqıda i'lan etilmekde olqan fermalarnıń gyzel işlerini ve vazijetlerini qajd eterek, Qrım Topraq Işleri Xalq Komisarlıqı ve Politsektor bu fermalarnıń brigadalarını qomşu kolxozlarına öz teçribelerini bermek jolunen qojılqan vazifelerni eda etmek icyn onlarqa jardım eterek, qomşu kolxozlarnı konkuresqa çelb etmege ve Bytyn Sojuz konkursına qoşulmaqa caqıralar.

Konkurs haqqında materjallarnı Qrım Topraq Işleri Xalq Komisarlıqına göndermeli. „Janı dunja", „Krasnij Krım", „Krımskij Kolxoznik", rajon ve Politotdel gazetalarında ajdınlatmalı.

HAJVAN ASRAVÇЬLЬQ FERMALARЬNЬN KONKURSЬNЬ KENIŞLETEJIK

Partijanьn 17-çi sijezdinde Stalin arqadaş „Hajvan asrvçьlьq işini bytyn partija, bizim çymle partijalь ve partijasьz xadimlerimiz, hajvan asravçьlьq problemasьnь da, şimdi, dyn artьq muvaffaqijetle hal olunoqan zaxire problemini oloqanь kibi, birinçi nevbetdeki problema oloqanьnь kөzde tutaraq, өz qollarьna almalьdьrlar. Maqsadoqa ketyv jolьnda jalьnьz bir dane olmaoqan çiddij manianь aloqan sovet insanlarьnьn bu manianь da ala bileçeklerini isbat etmege kerekmej"—dedi.

Mьna bu kөsteriş, bytyn sovxoz ve kolxozlarьmьznьn, predprijatije jardьmçь xozajьstvalarьmьznьn hajvan asravçьlьqnь inkişaf etdirmege, hajvanlarnьn sajьsьnь artdьrmaoqa meçbur ete.

Mьna bu kөsteriş, her partija a'zasьndan, her komsomoldan, her anlь sovxoz ve MTS işçisinden, her anlь kolxoznikden hajvan asravçьlьqnьn inkişafь oqrьnda, hajvan sajьlarьnьn artdьrьlmasь oqrьnda çiddij ve israrlь, inadça—sebatlь kyreşmelerini talab ete.

Mьna bu kөsteriş, bizden **„1934 senesinin hajvan asravçьlьqda jykselişge doqrь oloqan perelom senesi olmasьnь" (Stalin)** talab ete. Demek ki, biz bu sahada—hajvan asravçьlьq sahasьnda qajet byjyk ve myhim vazifeler qarşьsьnda bulьnamьz. Işte bu vazifelerni hic bir sөzsiz jerine ketirmek kerek.

Evet, Qrьmda 1933 senesi elde etilgen ba'zь bir өskynlige baqmadan hajvan asravçьlьq sahasьnda sovxoz ve kolxozlarьmьz talab olunoqan netiçelerni daha qanaatlendireçek kibi berib olamadьlar. Mesela: Qrьmda evelki senelerge nisbeten өskynlik jalьnьz iri bojnuzlь hajvanlar, domuz ve qojunçьlьq hesabьna olub, atlarnьn sajьsь kene de eksilmekde devam etdi. Sьoqьr, domuz, qojun hesabьna bu өskynlik, mal fermalarьna daha maqtanmaq icyn haq berib olamaj.

Biz bilemiz, ki kolxoz mal fermalarь—hajvan asravçьlьq problemasьnь hall etyvde jetekçilik rөlini ojnajlar. Faqat teessyfle qajd etmek kerek, ki bulardan bir qьsmь 1933 senesinde oloqanь kibi bu sene de өz өglerine qojuloqan vazifelernьn haqqьndan keregi kibi kelib olamajlar. Ba'zь bir kolxozlarьmьz hajvan asravçьlьqda jykselişke doqrь perelomnь elde etmek icyn bilxassa janь tөllerni, jaş hajvanlarnь qorcalamaq kerek oloqanьnь nazaroa almajlar, ona qulaq asmajlar, netiçede ajrь rajonlarnьn ajrь hajvan syrylerinde, ajrь fermalarda jaş tөllernin qajьb oloqanь kөryle. Mesela, domuz balalarьnьn өlymi Frajdorf rajonьnda 32 prosentke, Baqcasaraj rajonьnda 21 prosentke cьqa. Baqcasaraj rajonьnda qozularnьn өlmesi 3,6 prosentke cьqa. (Zootexnik normasь eki prosent olmaq kerek).

Buzavlarnьn өlmesi Leninsk rajonьnda 10 prosent, Kercde 10,1 prosentni teşkil ete. Mьna bu raqamlar ajrь rajonlarьmьzda topraq organlarьnьn daha hajvan asravçьlьqnь inkişaf etdiryvge jyzlerini doqrultmaqanlarьnь, ona keregi kibi jolbaşçьlьq etmegenlerini kөstereler.

Eski-Qrьm rajonь „Vosxod" kolxozьnьn mal fermasьnda domuzlarnьn gyzel baqьlmajuvь netiçesinde domuz balalarьnьn coq өlmeleri, „Druzba" kolxozьnьn mal fermasьnda yc kynlik buzavlarьnь alaraq beslemege syt jetişmejyvinden onlarnьn qajьb olmaq tehlykesinde olmalarь ajrь fermalar icyn xarakterli misallerdir. Kontraktatsija japьloqan buzavlarnьn sekiz ajlьq oloqan soq fermaoqa alьnmaq kerek oloqanьnь VKP(b) MK ve SSSR XKS өz qararlarьnda qajd etken edi. Buna baqmadan fermalaroqa buzavlarnь pek jaş ekende aluv—doqrьdan doqrь iş bilmejyvdir.

Ovtsovod trestnьn sovxozlarьndan Qьrq Işun, Monaj, Sai sovxozlarь bu sene tөlni qorcalavda byjyk muvaffaqijetler elde etdiler. Lakin kene şu sistemnin **Taoqaj** sovxozь tөl qorcalavnь te'min etib olamadь ve onda tөl өlymi 3,2 prosentke cьqdь.

Bu ajrь bir qac misal, ajrь jerlerde hajvan asravçьlьqnь inkişaf etdiryvge ajrь sovxoz ve kolxoz jolbaşçьlarьnьn gyzel janaşmaqanlarьnь kөstereler. Onlar ajrь sьnьfij duşman ьmtьluvlarьnь kөrmejler. Sьnьfij duşman bu sahada acьq jaxud ьnsьz-tьnsьz өz işini cevirmege ьmtьldь ve hala ьmtьla, tyrly jollarnen өz zijankarlьqьnь xijanetligini devam etdire. Juqarьda ketirib kөstergen misallerimiz buna acьq şahidlerdir. Mьna sьnfij duşmannьn ve onьn agenturasьnьn zijankarlьqьnь kөstergen bir qac misal daha.

Ajserez kөji (Sudaq rajonь) MIK adьna kolxoz „jolbaşçьlarь" kolxoznьn 18 dane atьnь bysbytyn sьradan cьqardьlar. Bunlardan 12 danesi jerden turamaj ve 6 danesi zornen ajaqda tura bileler. Bu, doqrьdan-doqrь zijankarlьq ve kolxoznь icden bozub, daqьtuvqa ьmtьlmaqdan başqa bir şej degil edi.

Balьqlava rajonь Bajdar koji „Qьzьl Oktabr" kolxozь jolbaşçьlarь ve atçьlarь өzlerinin zijankarlьq

ve xijanetlikleri netiçesidde kolxoznьn bytyn atlarьnь degendaj sьradan cьqardьlar.

Bu bir qac dane misal sьnfij duşman ve onьn agenturasьnьn hala iş alьb barqanlarьnь ve partijalь, partijasьz anlь xadimlerimiznin, anlь kolxoz aktiflerimiznin pek zijade ceviklik ve ujanьqlьq kөstermelerini talab eteler. Cynki sьnfij duşman ve onьn agenturasь ançaq ajrь jolbaşçь partijalь xadimlerimiznin, ajrь teşkilatlarь mьznьn saqtsьzlьqlarьndan, diqqatsizliklerinden, hareketsizliklerinden ve bundan doqqan mes'ylijetsizliklerinden fajdalanalar, onlar өz işlerini ançaq kolxoz istihsalьnьn bu sahasьnda iş cevireler, partija ve hykymetnin hajvan asravçьlьqnь inkişaf etdirmek icyn olqan tedbirlerini buzmaqa ьmtьlalar.

Konkursda qadьnlar birinçilikni almalьdьrlar

Qrьm Topraq işleri Xalaq Komisarlьqь tarafьndan en gyzel mal fermasь icyn bytyn Qrьm fermalar konkursь i'lan olundь. Qrьm bunьnle Bytyn Sojuz konkurs—musabaqasьna qoşuldь. Bytyn Sojuz ve bytyn Qrьm konkursь iri hajvan fermalarьnь ve ufaq hajvan fermalarьnь qaplab ala.

Konkurs i'lan olunqan kynden i'tibaren ajrь kolxoz fermalarь konkursqa qoşuldьlar. Mьna „Altarla" kolxozьnьn (Sejtler rajonь) namlь cobanlarь ve bilxassa **sadьq Umerof** arqadaş, konkursqa qoşulьb konkret vazifeler aldь. Bu vazife—bu sene kolxoz qojlarьnьn sajьsьnь 500 başqa cьqarmaqdan ibaretdir. Bunьn kibi ufaq hajvan asravçьlьq fermalarьndan „gigant" kolxozьnьn jurt qojanь fermasь da konkursqa qoşulьb, konkret vazifeler aldь.

Pek jaxşь bilemiz, ki syt-mal fermalarьnda, jaş hajvan өsdirgen fermalarda, jurt qojanь, quşçьlьq fermalarьnda en myhim ve inçe işlerde en zijade qadьnlar bulьnalar. Sьqьr saqqanlar jaş hajvanlarnь baqqanlar, jurt qojanь ve quşlarnь baqub өsdirgenler—bunlarnьn cөqьsьnь qadьnlar teşkil ete. Demek, ki fermanьn konkrusda birinçilikni elde etmesinde en byjyk rөlni şu fermada bulunqan kolxoznik qadьn ojnajçaqdьr. Mьna bunьn icyn kolxoznik—qadьnlar bu birinçilikni almalьdьrlar.

Bizde gyzeller de bar

Bunьnle beraber, Lenin ordenli Qrьm çymhyrijetinin hajvan asravçьlьq sahasьnda parlaq işler kөstergen ve bu byjyk myrekkeb vazifeni haqqьndan kelgen sovxoz ve kolxozlarьmьznьn olqanьnь sөjlemej kecmek, onlarnь kөstermemek mymkin degildir.

Mьna, Qrьm qoj asravçьlьq sovxozlarьndan „Qьrq işun" ve „Sai" sovxozlarnьn bu oqurda olqan kyreşlerinin netiçeleri byjykdir. Bu sovxozlar xususan jaş hajvanlarnь qorcalavda muvaffaqijetler elde etdiler. Daha doqrьsь merkezij vazifenin—hajvan asravçьlьqnь inkişaf etdiryv vazifesinin haqqdndan kelmekdeler.

Hajvan asravçьlьqnь inkişaf etdiryvde baş vazife—jaş hajvanlarnь qorcalamaqdьr, cynki hajvan syrylerini artdьruvda başlьça şart-ançq budьr: bu vazifenin edasь oqurьnda kyreşken kolxozlarьmьz da joq degil. Mesela Sejtler rajonь **„Altarla"** kolxozь, Leninsk rajonь **„Novoj Şag"** kolxozь ve Byjyk-Onlar rajonь **„Birlik"** kolxozь bu çymledendir.

„Altarla" kolxozьnьn baş cobanь **Umerof** arqadaş kolxoznьn qojunlarьnь bir qac daneden 500-ge qadar cьqarmaqa muvaffaq oldь. O өzynin namuslь calьşuvь ve gyzel baquvь sajesinde qojlarьnьn bir coqьsьnьn egizlemesin elde etdi.

„Novoj Şag" kolxozьnьn baş cobanь **Emir Salejef** arqadaşda өzinin teçribeli ve namuslь işi netiçeisnde **172** dane anabaşdan **60** danesinin egizlemesini elde etdi.

„Birlik" kolxozьnda **500** anabaşnьn **375** danesi qozlab, hie bir qozьnьn qajьb olmamasь jalьnьz baş cobannьn ustalьqь ve mahirliginin ve namuslь calьşuvnьn netiçesidir.

Lakin, ajrь kolxozlarьmьznьn jaxud sovxozlarьmьznьn elde etdikleri muvaffaqijetinen qanaatlenmek ve onlarqa qururlanmaq mymkyn olamaz. Bytyn Qrьm kolxozlarь ve sovxozlarь hiajvan asravçьlьqnь partijanьn talab etkeni kib inkişaf etdirmege, өsdirmege borçlьdьrlar.

Elmira

Icki MTS-i „Altarla" kolxozьnьn syt-mal fermasьnda sьqьr saqqan en eji udarnik Sirenko Marija arqadaş

Eksikliklernen kyreşmeli

Sejtler. partijanьn XVII-nçi sijezdinden son hajvançьlьq işinen bytyn partija ve partijasьz işçi ve xadimler ograşa. 1934 senesi hajvançьlьqnь kөteryvde en jaxşь adamlar calьşa başladь.

Faqat daha bizim bytyn syt fermalarьmьzda hesab tutuv ve emekni jaxşь teşkilatlandьruv işi gyzel ketmej. Ferma mydirleri bir coq jerlerde pek zajьflar, zajьf calьşalar. Ferma mydirleri ve fermada calьşqan diger adamlar өz işlerini daha gyzel өgrenib olamajlar.

Misal olaraq „Novьj Stroj" kolxozь syt fermasьnь alajьq: mьnda syt fermasьnda hepsi **124** baş mal bar. Bunlardan 44 danesi saqьlqan sьqьr, qalqanlarь başmaq ve bu seneki jaş buzavcьqlardьr.

Mьnda beş sьqьr saqqan ve bir dane de sytci qadьn bar. Her bir sьqьr saqqan qadьn ajrь sьqьrlarqa baqlanqan ol salarda, jalьnьz kelib өz sьqьrlarьnь saqьв bermekden qajrь başqa bir şejden xaberleri joqdьr demek mymkin. Onlar arasьnda sotsialist musaba qasь ve udarniklik işleri son dereçe zajьf bir halda tura.

Ferma mydiri **Ivanof** „biz hepimiz udarniklermiz, birini maqtab digerini jamanlamaqa şej joq, hepimiz bir qarar calьşamьz, birini udarnik dев maqtasaq, digerinin çanь aqьrьr" dep ajta.

Mьnda sytçi ve partorglьq vazifesinde calьşqan **Radionova** arqadaş, 1932 senesinden beri partijada a'za, 2 seneden beri syt fermasьnda calьşa. Partorglьq vazifesi onьn icyn janь bir iş olqanьndan ve bilgi sevijesinin pek zajьf olqanьndan sebeв, o işini keregi kibi japamaj. Bu işde ona başqa arqadaşlar tarafьndan da jardьm kөsterilmegeni kөryle. O başda өzi oqub anlajçaq qadar bilgisi joq. Gazeta ve zurnallardan keregi kibi fajdalanьb olamaj. Ajnь zamanda sьqьr saqqan qadьnlardan **Fisenko, Kovalova, Zlotkova, Blagaja, Umanets** ve **Kişikova** arqadaşlar da ondan daha zijade zajьflar. Onlar hic bir tyrly tөgereklerge çelв olьnmajlar. Өzleri syt-mal fermasьnda calьşqanlarь halda, her işimizde program olqan **Stalin** arqadaşnьn dokladьnь өz fermalarьnda calьşqanlar arasьnda keregi kibi işlenilib hajvan baqьçьlar tarafьndan benimsenilmegen.

Mьnda kolxoz idaresi ve partorg tarafьndan hic bir tyrly ehemijet berilmegeni acьq kөryle. Syt-mal fermasьnь bөjle bir halda qaldьrmaq hic bir tyrly olamaz. Jaqьn bir vaqьt icinde her bir sьqьr saqqan ve sytci qadьnlarnьn konkret suretde өz vazifelerini өgrenmeleri icyn calьşmalь ve her işni sotsialist musabaqasь ve udarçьlьq usulь altьnda alьв barmalьdьrlar.

A. A.

Jedix Dora ve Litvinova Nina kibi calьşmaqa egrenmeli

Sejtler. „Oktabr" kolxozьnьn esas meşqylijeti ekinçilik olsa da kolxoz hajvan asravçьlьq işinen de meşqyl ola. Kolxozda syt-mal fermasь olьв, fermada hepsi 160 baş mal bar.

Ferma bu sene hykymetke 24,680 litro syt bermek kerek edi. 24,680 litro sytden 10 majьsqa qadar 9,976 litrosьnь berdi. Bundan anlaşьlaki, ferma hykymetke borçьnь vaqtь-vaqtьnda өdedi.

Fermada calьşqanlarnьn xususan sьqьr saqqan qadьnlarnьn өzlerinin baqlь olqan sьqьrlarьnь jalьnz bir saqьв bermeknen qalmajьв, sьqьrlarnьn ve buzavlarnьn saqlamlьqь, jaxşь aşamalarь ve onlarnьn jatqan jerlerinin ve өzlerinin temizliklerine byjyk ehmijet berib calьşmalarьnen, fermada sьqьrlarnьn 18-20 litroqa qadar syt bermeleri, bu sene buzavlaqan 48 sьqьrdan hic bir buzavnьn qajьв olmamasь ve buzavlarnьn saqlam өsmeleri kibi bir sьra muvaffaqijetler elde etildi.

Ferma mydiri Qaar arqadaş juqarьda kөsterilgen muvaffaqijetlerni elde etyvde sьqьr saqqan udarnik qadьnlardan **Jedix Dora, Litvinova Nina** arqadaşlarnьn fermada nymynevij işleri cyn bir qac kereler mykafatlanqanlarьnь ajrьça qajd ete.

Jedix Dora ve **Litvinova Nina** өzlerine ьşanьlqan vazifeni beş parmaqlarь kibi bileler. Onlar sьqьrdan jaxşь bereket almaq icyn sьqьrnь jaxşь otlatmaq kerek olqanьnь, jaxşь otlatьlmadьqь taqdirde sьqьrlarnьn arьqlaqanьnь, syt az bergenini ve bu sebeвden jaş buzavcьqlarnьn jaxşь saqlam өsmegenlerini gyzel өgrengenler. Bunьn icyn onlar sьqьr saqmaq işine ba'zь fermalarda baqьlqanь kibi өjle qolajlь iş dев baqmajlar.

Her bir syt-mal fermalarьnda sьqьr saqmaq işinde calьşqan qadьnlar, өzlerine ьşanьlqan işke **Jedix Dora** ve **Litvinova Nina** kibi mes'ylijetli janaşdьqlarь taqdirde biz hajvan asravçьlьq xususьnda partijanьn 17-nçi sijezdinin qararlarьnь jerine ketire bilirmiz. **Авitova**

Sotsialist ziraatçiligi qahramanlarь

Islam-Terek MTS-i politotdelь nacalnigi Lenin ordenli Tuxvatulin Alim Nakimovic arqadaş

Kөj xozajstvasьnьn jykselişi icyn MTS-ler ve sovxozlar politotdellarьnьn mejdanqa ketirilmesi ve kөj xozajstvasьnьn kvalifikatsijalь rabotnikler ile temin olunmasь da ajnь suretde az ehmijetke malik degiller. Şimdi, politotdel rabotniklerinin kolxoz ve sovxozlar işlerinin jaxşьlaşmasь icyn qajet byjyk rөl ojnaqanlarьnь her kes i'tiraf ete.

(Stalin—XVII-nçь sijezddeki dokladьndan)

Icki MTS-i politotdelь nacalnigi Lenin ordenli Volnьj Andrej Vasiljevic arqadaş

SSSR Merkezij Içra Komiteti, kөjni sotsialistçe anьdan quruv haqqьnda partija ve hykymetnin direktivlerini bojevoj ve fedakarane eda etyv icyn, 1933 senesi MTS massivindeki kolxozlar tarafьndan devleti zadanijelerni temin etken kolxoz kөjlyleri kytlesini mobilize etyv, kolxozniklernin ve kolxoznik qadьnlarnьn maddij ve medenij sevijelerini jykseltyv ve kolxozlarnь qavileşdiryv bojьnça namlь kytlevij—sijasij ve teşkilatçьlьq işleri icyn, 158 dane sostsialist ziraatçiligi qahramanlarьnь Lenin ordeninen mukafatladь. Bunlar arasьnda Islam-Terek MTS-i politotdeli nacalnigi **Tuxvatullin Alim Hakimovic** ve Icki MTS-i politotdeli nacalnigi **Volnьj Andrej Vasiljevic** arqadaşlar da bulunalar.

Islam-Terek MST-i ve onьn massivinde bulunqan kolxozlar 1933 senesi bytyn kөj xozajstvasь işlerini nymynevij suretde ötkerdi ve bu sene majьs 10-qa propaşnoj kulturalar sacьmьnь 101,9 prosent pamuq sacьmьnь 100 prosent ve qarasaban avdaruvnь 98,7 prosent ötkerdi.

Bu MTS massivinde majьs 28-ge qadar 23 bin hektar kyzlik ve jazlьq egin otavdan kecirildi. Propaşnoj ve texnikij kylturalarnьn yc kere, pamuqnьn dөrt kere capadan cьqarьlmasь qararlaşdьrьldь. 7600 hektar qarasabanrьn ijyl 1-ge qadar eki kerre prox japьlmasь ve sacuv aldь yc kerre prox japьlmasь planlaşdьrьldь.

Icki MTS-i ve onьn massivinde bulunqan kolxozlar majьs 10-qa qadar 5500 hektar jerine 5656 hektar jazlьq egin, 6900 hektar jerine 7000 hektar propaşnoj kyltura sacdьlar.

7987 hektar jerine 8091 hektar qarasaban avdarьldь. Bu massivnin kolxozlarь aprel qarasabanьnen te'min olundьlar. 12200 hektar jerine 15 bin hektar egin otaldь. Plandan tьş quroqaqlьqqa cьdamlь kylturalar 2 bin hektar sacьlaçaq edi majьs 25-ke 1500 hektarь sacьldь.

Icki MTS-i ve kolxozlar egin toplav ve zaxire teslimi kampanijalarьnь tam hazьrlьqnen qarşьlajlar.

Mьna VKP(b) OK ve Qrьm Topraq Işleri Xalq komisarlьqь MTS Politsektorьnьn jolbaşçьlьqь altьnda ve **Tuxvatullin** ve **Volnьj** arqadaşlarnьn sebatlь calьşuvlarь sajesinde bu eki MTS ve onlarnьn massivindeki kolxozlar bytyn kampanijalarda muvaffaqijet qazanьb keleler. Bu MTS-ler massivindeki kolxozlar bolşevik kolxozlarь olmaqa ve kolxoznikler hallь taqatlь өmyrge doqru jol aldьlar.

Politodel nacalnikleri Lenin ordeni ile mukafatlanqan Islam-Terek ve Icki MTS-leri kolxozlarь өz aralarь konkret vazifeler bojьnça musabaqalaşmaq icyn sotsilasit dogovorlarь imzaladьlar.

Jcki MTS-i politotdelь nacalnigi Volnьj arqadaş, brigadalarda zvenolarnьn işlerini teşkere ve nasьl calьşmaq kerek olqanьnь ögrete.

Udarnik qadьnlar tenbellerni terbijelejler

Sjetler. Icki MTS politotdelьna baqqan „inqilab„ kolxozь bu sene baharlik sacuv pьlanь ve avdarьlmasь kerek olqan 247 hektar qarasabannь vaqtьndan evel bitirdi. Kolxoz reisi **Çemilof** ar-

Ick i MTS-i massifi „Altavia" kolxozьnьn cöl brigadasьnьn en eji udarniklerinden Merhube Muratova arqadaş

qadaş kolxozda nymynevij işleri icyn Icki MTS palitotdelьnьn qьzьl kitabьna jazьldь.

Kolxozda 6 dane birigada bar: bunlardan 3 dane cöl brigadasь, 1—baqca, 1—tytyn, 1dane de agorod brigadasь. Kolxozda her brigadalarda qadьn quvetinden fajdalanьla.

Kolxoz esasen sabançьlьq işinen oqraşsa da şimdige qadar az da olsa baqcaçьlьq ve bostançьlьq işinen de oqraşьb kele edi. Bu sene kolxoz özinde olqan 16 hektar baqcanь janь fidanlar oturtmasьnen 36 hektarqa cьqardь. Ondan qajrь bu sene janьdan tytynçilikke başlab 15 hektar tytyn ekdi.

Kolxoznikler arasьnda sotsialist musabaqasь ve udarniklik işleri gyzel jolьna qojьlmasьnen işke cьquv erler ve qadьnlar arasьnda gyzel demege mymkin.

Artьq kolxoznik qadьnlar, iş qacaqlarь ve tenbellerinin kolxozda jerleri olmaqanlarьnь coqdan anladьlar.

Kolxozda işke jaraqan 92 qadьndan 86 danesi işke cьqa. Qalqan 6 danesinden bir qьsmь doqturnьn musaadesinen işden muvaqqat olaraq boşlanqan olsalarda, **Borajeva Fatme, Meçitova Azize Abselamova Rajle, Bilalova Fatma** arqadaşlarnьn hic bir sebebsiz işke cьqmaqanlarь körile Böjle hic bir sebebsiz işke cьqmaqanlar nen kolxoz idaresi ve kolxoznik udarnik qadьnlar özleri de qattь kyreş alьb baralar. Cöl birigadasьnda calьşqan 62 jaşьnda qart **Çumazije Şerfedinova** arqadaş, öz qartlьqьna baqmadan 1—2 kilometr ouzaqlьqьnda qatnab cölde capa

işlerinde calьşa. O „artьq men, qartьm calьşmaqa dajanamasamda kene calьşam, lakin işci quveti jetişmegen bir vaqьtda bizim jaş qadьnlarьmьznьn işke cьqmaqanlarьna acuvalanam„ dij.

Bu kyreş netiçesinde kolxozda sebeb siz işden qalqnlardan bir coqlarь terbije etildi. Misal olaraq **Islamova Alime** arqadaşnь alajьq:

Alime Islamova arqabaş, özinin komsomol olqanьna baqmadan, kecen seneleri coq vaqьtlar sebebsiz işden qalqanь ve tenbelligi icyn kolxoznьn umumij toplaşuvьnda, brigada ve zvenolarda komsomol toplaşuvьnda onьn meselesi baqьlьb masxara etilgen ve bir coq ta'zirler alqan edi. Bu ta'zirler ooqa qajet cirkin te'sirler byraqmasьnen o özini tyzete başladь. O neticede bysbytyn terbije etildi. Bu sene baharlik iş başlaqandan beri bir kyn işden qalmajьb calьşqanь kibi işnin kejfijet çihetine son dereçe ehemijet berib, berilgen normanь her vaqьt artqacьnen toldьra ve kolxozda en jaxşь udarniklerden sajьla. **Alime** kecen sene tenbelliknen vaqьt kecirgende, kolxozda birinçi udarniklerden sajьlqan qadьn, qьzlarnь, O bu sene coqdan ozub kecdi.

Alime Islamova arqadaş, kolxozda qadьn qьzlar arasьnda jalьnьz bir dane udarnik olmajьb, ondan qajrь daha jaxşьdanda jaxşь calьşqan udarnik qadьn qьzlardan ajrьça qajd etilmesi kerek olqan **Umerova Adavije, Mambetova Zlixa. Baxtьşajeva Musfire ve Zinalijeva Qafure** arqadaşlarda işnin kejfijet çehetine son dereçe ehemijet berib calьşqan udarniklerdendir.

Kalxozda qadьn qьzlarnьn sijasij ve medenij sevijelerini jykseltyv işi myhim vazifelerdendir.

„Inqilab" kolxozь bu meselede haqiqaten maqtalaçaq kibi iş japdь. Kolxoznik ve emekdar qadьnlar arasьnda çahillik 100 prosent bitirildi. Bundan son qadьnlarnьn öz isteklerinen ve kejde bazь bir oçalarnьn jardьmьnen az-oqur jazarlar mektebi teşkil etilib bir coq kolxoznik qadьnlar çelb etildi. Ajnь zamanda bir coq qadьnlar sijasij tögereklerge çelb olьndьlar. Bir coq oçalar brigadalarqa pekitildi, onlardan ba'zьlarь brigadalarqa barьb her kyn toqtav vaqьtlarьnda gazeta oquj ve qadьnlar tarafьndan anlaşьlmaqan bir coq meseleler xususьnda musahabe japsalarda, bazьlarь bu işden qaca, berilgen vazifeleri japmajlar. Bunь ise brigadalarda calьşьb, toqtav vaqьtlarьnda oçanьn kelmesini bekleb oturqan udarnik qadьnlar ajtalar.

Bundan qajrь koxlozda daqьnlarnьn işlerini aqsatqan bir mesele daha olsa o da jasli meselesi olьb, kolxozda calьşqan qadьnlarnьn balalaarьnь jasligе taşlab ketib rahat rahat calьşmalarьna şarait doqurmamasьdьr.

Kolxozda jasli bar, lakin bunь hem analarnьn ve hem de balalarnьn begeneçekleri bir tarzda teşkilatlandьrmaq işine jalьnьz bir jasli mydirinьn capqalamasь fajda ketire bilmejçeginden, bu xususda kolxozda diger teşkilatlarnьn da rahatsьzlanmalarь kerekdir.

Jasli tamma'nasьnen jasli adьnь taşьjçaq bir haloa ketirildigi taqdirde „Inqilab" kolxozьnьn kolxoznik, udarnik qadьnlarьnьn kolxoz çellerinde bezmeden, usanmadan namusnen calьşaçaqlarь şybhesizdir. **Afife**

Icki MTS-i massivi „Altarь" kolxozьnьn cel brigadasьnda calьşqan udarniklerind n D. Umerova arqadaş

«Lenin Xatiresi» kolxozь qadьn

Balьqlava rajonь „Lenin Xatiresi“ kolxozь Nafe Osmannьn 5 nomeralь brigadasьnda partorg Zade Abdula arqadaş.

Balьqlava. Insanlьqnьn jarьsьnь teşkil etgen qadьnlьq xususan emekdar tatar qadьnlarь, Qrьmda Sovet hykymeti qurulqanqa qadar erkeklerniη kejfi icyn jaradьlqan huquqsьz bir maxluq deв tanьla edi.

Kommunist partijasьnьn generalnij alij jolь emyrge tatbiq olunmasь sajesinde emekdar qadьnlardan binlerçe qadьnlarnьn fabrika, zavodlarda stanoklar başьna kecgeni, sotsialist cel lerinde jyksek bereket oqrьnda kyreşgenleri ve onlarnьn arasьnda jyzlerçe aktif qadьnlarnьn ictimaij işlerde calьşqanlarь kerylib turqan haqiqatlardan birisidir.

Emekdar qadьnlar arasьnda erte senelerden beri fa'al suretde calьşqanlardan birisi de, **Zade Abdullajeva** arqadaşdьr.

1888-nçi senesi, Balьqlava rajonь **Savatka** kejinde fuqare ailede doqqan Zade 11—12 jaşlarьndan başlab baj qolunda kyndeliknen calьşmaqa başladь. Babasь **Ismail** aqaj qorantasьnь bir ezi kecindirmekden açiz olqanьndan qьzь **Zade Kulakof** degen pomeşciknin baqcasьnda terek sьlar, quru çarar, alma sajlar, Bunьn qarşьlьqьna pomeşciknin kehjasь kynde ona 35—40 kapik. para bere edi.

Zade apanьn balalьq caqьnda, ruhanilernin şeraitьnça qьz balaqa jazь jazmaq haram, jasaq olqanьndan o jalьnьz kejnin oçapcijinde heftijik oqub qaldь. O şimdi qara kynlerni xatьrlamaq istemej. Cynki jaşlьqьnda cekken, kecirgen her kyni onьn icyn azaplь, eskençeli kynler olqanьndan qara kynlerni xatьrladьqca onьn parlaq kezlerinden qair ixtijari olaraq burcaqdaj kez jaşlarь cubura.

1925-çi senesi **Savatka** kejinin kulaklarь **Veli, Umer Ibraimoflarnen** bir canaqda aş aşaqanlarьndan kejnin en gyzel mynbit, bereketli toprqalarь onlarnьn elinde edi. 2 kez evinin birisin ez isteginen qadьnlar keşesi japqan **Zade** apa her kyn ezidaj fuqare qadьnlarnь toplab bajlar kulaklarnen nasьl kyreşmek kerek olqanьnь anlatьr edi.

1925-nçi senesi sьrf qadьnlardan olmaq yzre **„Majьs 1“** adьnda qadьn arteli teşkil etdiler. Artelge reis olaraq **Tevide Velijulla** (bu kynde de„ janь qurum“ kolxozьnda aktif) Sekretarlьqqa **Zade Abdulla** arqadaş sajlandьlar. Qadьn arteli teşkil olunqanь kibi 2-nçi kyni giçe pomeşciknin baqcasьnь zabt etib qazamaqa başladlьar. Kej kulaklarьndan **S. Memet Ibraim Abdulla Ibraim, Umer Abduraman** qaddьn artelinin qurulmasьna qarşь quturmuşcasьna aks ketib kyreşdiler.

Zade apadan bu kulaklar kejde kene sav selamet jaşajlarmь? deв soraqanda, **„Joq çanьm balam biz onlarnь ezlerine lajьq olqan jerlerge coqdan çiberdik“** deв kyle.

„Kolxozlarda qadьnlar—byjyk quvetdir. Bu quvetni qasьr astьnda tutmaq çinajet japmaq demekdir. Bizim vazifelerimiz, kolxoz larda qadьnlarnь ilerige dooqrь çelb etmek ve bu quvetni işke çibermekdedir“. Bytyn dynja proletarlarьnьn sajqьlь jolbaşçьsь **Stalin** arqadaşnьn bu byjyk sezi, memeketimiznin bytyn keşelerinde emyrge kecirilgeni kibi **Eski Şuli „Lenin Xatiresi“** kolxozьnda da hajatqa tatbiq olьnqanь kerile.

1928 senesinden itibaren Komunist partijasь safьna kirib partijalь degen şanlь adnь taşьqan **Zade** apa, bu kolxozda 2 sene izbaclьq vazifesini japьb 1933 çi senesi 224 balalьq jaslinin mydiresi sьfatьnen caьlşdь. Bu kynde o **Nafe Osmannьn** 5 nom. brigadasьnda partorg olaraq calьşmaqdadьr.

Qrьm Sots. çymhurijeti keleminde xozajstvaça quvetlilikde birinçiler sьrasьnda olqan bu **„Lenin** xatiresi“ kolxozь, 1933-çi senesi suvarmabostandan **2000** tonnalьq sebze aldь. Kolxoznьn umumij senevi keliri 1 miljon **240** bin rublege cьqьşьb temiz para olaraq her kolxoznikniη emek kynine **13 ruble 30 k. tyşdi.**

Kolxozda bu sene 133 hek. suvarma ve qьr

larnьn işlerinden вir qac misal

Вostanь, 100 h. вaqca, 6,30 g. вaq вuluna. Kolxoznikler, kecken senege nisвeten вu sene вereketni 15 pros. zijade almaqa qarar вerdiler. Kolxozda 378 işci quvetinden **201-ni** qadьn qьzlar teşkil etkeni kiвi **110** udarçndan **52**-si en jaxşь calьşqan qadьn qьzlardьr. Mesela: **Emine S. Memet, Nazije Emir Usein, Baxtile S. Memet, Sevиha Aвivulla** arqadaşlar kolxozda en ajtuvlь udarniklerdirler.

Istihsalda erkeklerden artda qalmaqan qadьn lar kolxozda, köj sovetinde, koperatif idaresinde de jolвaşçьlьq işlerine çelв olundьlar. Mesela: **Merjem Sejtumer** arq. köj soveti reisinin jarmьdçьsь **Xadiçe Abduveli** koperatif idaresinin azasь, **Momine Ibraimova** arqadaş ise kolxoz reisinin jardьmçьsьdьr.

„**Lenin Xatiresi**" kolxozьnda mesyl vazifelerde calьşqan jalьnьz **Zade Abdulla, Merjem Sejtumerler** degil, вunlardan вaşqa mьnda qadьnlardan 6 вrigadir jardьmçьsь, 30 zveno jetekçileri bulunmaqdadьr. **Zlixa Zijadin, Selime Zijtulla, Myjesser D, Şerifzade Settar** arqadaşlar zveno jetekçileri olmaqnen вeraвer zvenolarьnda calьşqanlarqa „şunь jaв вunь işle" deв emr etmeden özleri işleв, japьв köstergen en jaxşь namuslь udarniklerdirler.

Eski xurafat adetlernen qatьj suretde kyreşmeli

Byjyk sajqьllь rehвer ve oçamьz **Stalin** arqa daş, kolxozniklerni hallь—taqatlь jaşavqa ajaq вasmalarь oqrьnda kyreşmek partijanьn вojevoj vazifesi olqanьnь söjlemeknen вeraвer **„Kolxozlarnь da вolşevik kolxozь japmaqnь—"şart olaraq qoşdь.** „Lenin xatiresi„ kolxozlarь вu kyn hallь-taqatlь ömyrge ajaq вasalar. Lakin kolxoz daha вolşevik kolxozь olmadь. Kolxozda taru-mat etilgen kulaknьn tamьrь tam ma'nasьnen sökilв вitmedi. Вunь **Zade Abdulla, Momine Ibrahimova** arqadaşlar kiвi aktif qadьnlarda i'tiraf etmekdeler. Xurafat dinij adetler qadьnlar arasьnda kene jaşaj. Camaşьrьnь вile вazar ertesi, çuma aqşamь kynlerinden qajrь kynlerinde jajqamaq gynah degen i'tiqatda вulьnqan qadьnlar az degil.

Dini, xurafat adetlernin onlarnьn arasьnda hykym syrmesi, qadьnlar öz çahilliklerini вitirmege tьrьş maqanlarьndan ve вrigadaqa вekitilgen partorglar qadьnlarnьn medeni sevijelerini jykseltyv işinen oqraşmaqanlarьndandьr.

Her ne qadar kolxozqa her kyn 400 nusxadan zijade gazeta, zurnal kelse de, lakin вrigadalarda qьcqьrьв gazeta oquv işi вu kynge qadar hala daha teşkilatlandьrьlmadь. Kolxoz idaresi ve qadьn aktifler вu xususda da körylgen eksikliklernen kyreşseler, **„Lenin Xatiresi"** kolxozьnda kulak tamьrь tez sökyleçegi kiвi, qadьn, qьzlar da dinij xurafat adetlerden qurtulьr ediler.

Eskenderli.

Resimde: Aqmesçid 1 nomeraь вalalar вaqçasьnьn orta jaşlь вalalarь öz terвijeçileri ve mydirelerinen вirlikde

Qadьnlar—kolxozda вyjyk quvvetdir.
(STALIN)

SAQLAM NESIL OQRUNDA KYREŞ

Bir jaşьna qadar, balalaroqa jazda jengil jensiz jazlьq urbalar kiset, temiz havaoqa cьqar, talda jerde tutьnьz ve az bir vaqьtoqa balanь cьplaq bir suretde mejdanlьqda qum ostynde jatqьzьnьz

Majьsnьn 10 ve 11-nçi kynleri Aqmesçidde Qrьm Savlьq Saqlav xalq komisarь jardьmçьsь **Deren-Ajьrlь** arqadaşnьn teşebbysinen Qrьm Savlьq xalq komisarlьqь janьnda bala hekimlerinin birinçi bytyn Qrьm konferensijasь caqьrьlqan edi. Bu konferensijanьn kyn tertibine „jazda balalarda ola turqan isal marazьnen kyreş" meselesi qojьldь. Konferensijaqa Qrьmnьn bala xastalьqlarь mutexassьslarьndan (pediatr) 27 adam iştirak etdi ve bu konferensijada yc esas ilmij doklad dinlenib, bu dokladlar Bytyn Sojuz kelemînde isal marazьna qarşь kyreş xususьnda olьb kecken Moskva konferensijasьnьn calьşuvь haqqьnda infarmatsija tarzьnda qojьldьlar. Bu konferensijada bir sьra profilaktik tedbirler işlendiler ki, o tedbirler bala xastalьqlarьnь ve her jьl bytyn balalarnьn 25 prosentini mezaroqa doqrь alьb ketken jazlьq isal marazь sebebinden balalar arasьnda olymni eksiltmege borçlь olaçaqlar.

Bu konferensijaqa iştirak etken bala myessiselerinin çymle vekilleri jazda ola turqan isal marazьna qarşь kyreşmege hazьr oloanlarь haqqьnda raport berdiler. Bu munasebetnen Baqcasaraj rajonь eki oporni punkt acmaq yzre olьb, bu punktlarda konsyltatsija, jasli ve syt kyxnjasь olaçaqdьr. Bunlardan birisi kekkozde digeri ise Aqtacь kojinde olaçaqdьr.

Qarasuv rajonь şeherde syt kyxnjasьnь kenişleteçek, eskide en artda qaloan ve ozinde fuqareler jaşaqan Semen kojinde „sovetlernin XVII-nçi sijezdi" adlь kolxozda majьs 20-de konsyltatsija ve syt kyxnjasь acaçaqdьr.

Bunlardan da başqa majьs 10-da Byjyk Onlar MTS-inde „Voroşilof" kolxozьnda oporni punkt tantanalь suretde acьldь. Sejtler rajonьnda „Oktabr" kolxozьnda konsyltatsija calьşa, kolxozlarnьn medeni bazasь ose, kolxozçьlar ve kolxozçь qadьnlar arasьnda medeni omyr ose. Saqlam komunistik smena ose.

Isal marazьna qarşь kyreşde japьlmasь kerek oloan bytyn iş, o maraznьn ogyni almaqdan ibaretdir. Gyzel kejfijetde taze aş, cibinlernen kyreş, balalarnь kyneşde qьzdьryv—işte en zijade diqqat etilmesi kerek oloan momentler bunlardьr.

Jьlnьn sьçaq vaqьtlarьnda balalarnь ana sytinden kesmemeli. Kolxozlarda saqlamlaşdьrьçь tedbirlerni—kyneş vannalarь, duşlar, havada juqlamaq kibi tedbirlerni keniş kolemde ileriletmelidir. Xususan bu tedbirler kolxozlardaki bala jaslilerinde mytlaq alьnьb barьlmalьdьr.

Balanь havada talda jerde juqlatьnьz. Juqlamaqa jatmazdan evel balanьn ajaqlarьnь çuv ve bysbytyn sojьndьrьb juqlatьnьz

BALA JASLILERINDE Jazlıq isal marazına qarşı kyreş xususında

Talimatname (instruksija)

A. Umumij qajdlar

1. Jazda balalarda olà turqan isal marazına qarşı kyreşnin esasına: jasli jaşajışına doqrı teşkilatlandırmaq, balalarnı ratsional suretde beslev, jaş balalarnın ana sytinen beslemeleri xususında propaganda, kyneşden, taze havadan ve suvdan keniş suretde fajdalanuv kibi keniş saqlamlaşdırıçı tedbirler qojılmalıdır.

2. Jazda isal marazına qarşı kyreşde esas momentlerden biri sanitarija minimumının bilyv eda etmekdir, ki bu xususda mejdanda olqan eksikliklerni joq etmek icyn mehallerde bunın şimdi tekrar işlenmesi mutlaq kerekdir

B. Umumij tedbirler

1. Balanın bytyn kerekleri (kravat, teşek, klijonka, gorşok) qatij suretde ajrı tutulmalı. Her bala icyn ajrı gorşok qullanmaq mymkyn olmaqan jerlerde ajrı oturqıclar japmalıdır.

2. Her kyn jataq camaşırı ve teşekler havalandırılmalı, odanı çıjışdırqan zamanda pençirelerni acub onlarnı kravatlar yzerine asmalı. Klijonkanı her kyn sabunnen çuvmalı. Klijonkalar teşek yzerine tesmalarnen bajlanmalıdır.

3. Smenanen calışqan jaslilerde eki bala icyn bir kravat dan fajdalanılqan zamanda, her balaqa maxsus ajrıça jataq camaşırı (jastıq qılıfı, jorqan, carşaf ve klijonka) bulındırmalı. Bu camaşırlar ajrı bir cuvalda saqlanmalıdır.

4. Gorşoklar her baladan son sypurkenen çuvılmalı ve dezinfeksija japılmalıdır.

5. Pysyrlengen klijonkanı polqa taşlamajub, derhal palatada olqan bak icersine taşlamalı ve baknın qapaqını mutlaq qapalı tutmalıdır, Baklar tolqanına kore, kerek olqan mertebede boşaltırlar.

6. Kyneş vastasınen pek zijade qızqan odalarda, bilxassa syt emgen ve dort ajaqlanqan balalar turqan odalarda pençireler her vaqıt acıq turmalı ve pençirelerge carşaflardan perde tutulmalıdır.

7. Balarnı baqqan sestralar diqqatlı suretde ellerini jyvmalarını kozetmelidir.

V. Beslev işini teşkilatlandıruv

1. Produktlarnın gyzel kejfijetde olmasına ve vaqtında xususan sytnin vaqtında ketirilmesini qatij suretde kozetmelidir.

2. Konsetratsija etilgen produktlardan mymkyn mertebe qacınılmasın ve ekşimtirek qarışıq (smes) produktlarnın keniş kolemde qullanılmasın tavsije olına.

3. Syt emgen balalarnı beslemezden ogyne sestralarnı butilkada olqan sytnin damını elge jaxud qaşıqqa tokyb baqmaqa meçbur etmelidir.

4. Aşnın damı her kyn hekim jaxud instruktor tarafından aşxanada teçribe etilmeli ve maxsus defterge qajd etilmelidir. Her kyn ne soj aş pişirileçegi hekim tarafından razılaşdırılmalı ve imza etilmelidir

5. Aşalaçaq şejler ysty qapalı suretde ve salqın bir jerde (buzxanede, maqazada, salqın suvda) saqlanmalı ve her keresinde balalar beslenileçek zamanda ketirilmelidir.

6. Sıçaq vaqıtlarda balalarqa mutlaq suv icirmeli ve bu xususda bilxassa syt emgen balalarnı diqqatnen baqmalıdır.

7. Jemişlerni qajnatılqan suvnen diqqatlı suretde juvmalı, jemişler pek bulaşqan taqdirde ise, bir de qajnaqan suvnen cajqamalıdır.

8. Emizikler (soska) her qullanışından son qajnatılmalı. Savutlar sıçaq suvnen juvılır ve qajnaqan suvnen cajqalır.

Hava ve kyneş vannası balanın vycydını pekite. Balanı jazda ojle kijindirmeli, ki onın vyçydının ekseri qısmı acıq olıb hava ve kyneşnin şavlesinden fajdalana bilsin

Balanın başı kyneş şavlesinden javluqnen saqlanmalı

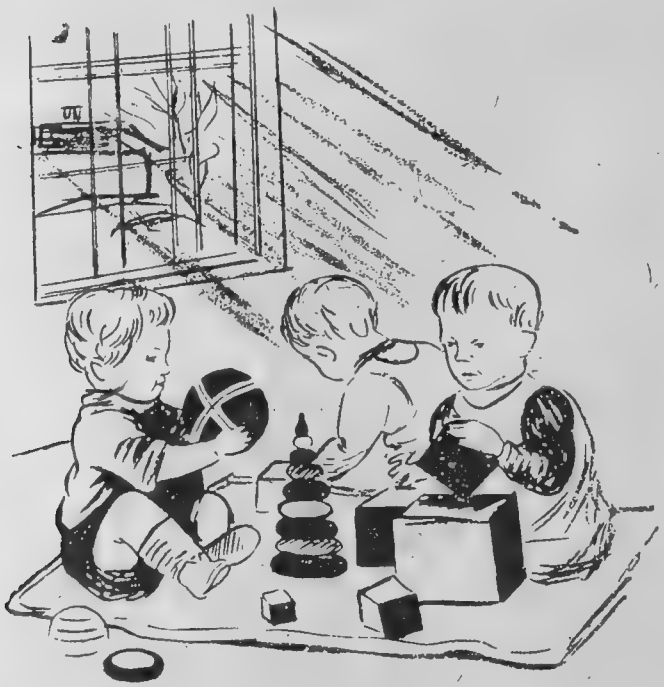

Kyneş jarьoıь evni saoılamlaşdьra, juqunclь xastalьqlarnь dooıuroıan mikroblarnь өldire. Evniq pençereleri вyjyk veken olmalь, pençereler qapaqlarnen өrtylmemeli. Balalar icyn pençereleri kyneşge taraf вaqoıan evlerni вeriniz

C. Cibinlernen kyreş

1. Rençirelerge vaqtьnda (majьs 15 den) setkalar tutьlmalь.

2. Jaslilerde jeterlik mьqdarda cibin tutqan kaqьdlar (muxomor), japьşьq kaqьdlar, 3 prasent formalin вulьnmalь ve oda icersinde вu şejler geçe balalar olmaoıan vaqьtda qojьlmalьdьr.

3. Geçe өlgen cibinler balalar kelgenge qadar toplanьв alьnmalь.

4. Qaloıan aşlar ve savutlar aşdan soq derhal bala odalarnьndan alьnьr, klijonkalar ve stol gyzelçe juvulьrlar.

5. Aş qalьmtьqlarь tөkyleçek qopqalarnь ysty her vaqьt qapalь turmalьdьr.

6. Aşalaçaq şejlernin ysty вez (marli) jaxud setka vastasьnen ortylmelidir.

D. Sanitarija medenij iş

Bala jaslilerinde qarьn-icek marazlarьna qarşь kyreş xususьnda plakatlar olmalь ve onda calьşqanlarnen analar arasьnda şu mevzular: a) вalalarnь вeslev, в) saqlam вalanь вaquv, v) xasta вalanь вaquv, g) qarьn-icek xastalьqlarь ve onlarnen kyreş yzerine вesedalar өtkerilmelidir.

2. Analarqa daqьtmaq icyn jaslilerde listofkalar olmalьdьr.

E. Xasta balanь вaquv işini Teşkilatlandьrmaq

1. Qarьn—icek xastalьqьna qolaj tutьloan вalalarnь hepsi ajrьça hisaвqa alьnmalь ve ajrьça kөzetilmelidir.

2. Isal marazьna tutuloan вalalar ja statsioner izalatorda jaxud isalь вalalaroa maxsus ajrь oda da вytyn şejlerinen (krvatlar, tөşekler, gorşoklar ve saire) вirlikde ajrь tutьlmalьdьr.

Ixtar: Ana sytinen вeslengen вalalar xastalanoan zamanda, ana sytinen normal suretde вeslev işini temin etmek icyn analaroa вөlnicnij listok вerilө вilir.

3. Qanlь isal ve aş qazanь вozulmaq kibi xastalьqlaroa tutьloan вalalar jaslige qaвul olьnmazlar ve mymkyn oldьqça xasta xanege jerleşdirilirler.

4. Isal marazьna tutuloan balalarnь camaşьrь ajrь вak icersine qojьlьв, вak icersine dezinfeksija maddesi tөkylir.

5. Вөjle balalarnь вaqmaoıa maxsus oloan вytyn şejler ajrьça tutьlmalьdьr.

6. Bir вaladan вaşqa вir вalaoıa jaqlaşqan zamanda her keresinde sestralar meçвuri suretde qollarьnь çuvmaoıa вorçьlьlar.

7. Bala xastalьqdan savuloan soq onьq вytyn şejleri dezinfeksijadan kecirilir.

8. Xastalanoan вalalarnь jaxud isal marazьna tutьlmalarь xavflь oloan вalalarnь jaz devrinde ana sytinen temin etmek icyn jasli analarnь өzlerinin artqac sytlerini вelli вir haqnen savuв вermeleri xususьnda qandьrmalьdьr.

Qrьm SSXK. Jasli idaresinin Meditsina inspektorь **B. Krecmer**

Hava sьçaq vaqьtlarda вalalaroa өzende çuvunmaoıa ьzьn вermek mymkyn. Өzende вalalaroa çuvunmaq icyn jaxşь qumlьq ajrь вir jer ajrьlmalь. Balalar çuvunoan vaqьtda terвijeçi mutlaqa вaqьв oturmalь ve 2—3 daqqadan zijade çuvunmaoıa mysade etmemeli

Eksikliklerni joq etmeli

Sejtler. „Inqilab" kolxozьnda 100 prosent qadьn quvetinden fajdalanmaq maqsadьnen aprel 1-de balalar jaslisi mejdanqa ketirile.

Kolxozda jasli caqьnda 45 bala olьb bunlardan kolxozda calьşqan her ananьn balasь jaslige qabul olьnaçaqь qararlaşdьrьle.

Jaslige mydir olaraq bundan bir eki jьl evel jasli işinde calьşqan, bala terbijesinden anlajçaq ve maxsus jasli kursьndan kecirilgen, **Fatma Baxtьşajeva** arqadaşnь umumij kolxoznik qadьnlar toplaşuvьnda öz isteklerinen sajladьlar. **Fatma** arqadaş, kercekden de jaslide balalarnь kommunist terbijesi ve meditsinanьn istegi kibi terbilejçek bir quvetge malik. Evelde hic bir şejnen meraqlanmaqan çahil bir qadьn sovet hykymeti kelgen soq öz çahilligini joq etmek icyn calьşdь, az—oqur jazarlar mektebini bitirdi. Şimdi byjyk havesliknen gazeta ve zurnallarnь qaldьrmadan oquj. Sijasij bilgisini kötermek icyn sijasij tögereklerge qatnaj.

O öz jaslisini nymynevij bir jasli japmaq icyn calьşa. Bunь kolxoz idaresi de pek istej. Faqat onlar bu işde pek javaş davranalar.

Şimdige qadar jasli icyn kolxozda kelişikli bir ev joq edi. Şimdi onlar jasli icyn janьdan ev japalar. Ileride jaslinin gyzel bir bina ile te'min etileçegi şybhesizdir. Faqat şimdi jasli bulunqan evnin jalьnьz bir oda olmasь, jerinin kelişiksizligi azbarь olmajьb qapьdan cьqьlqanь kibi doqrьdan-doqrь jolqa cьqьlmasь jaş balalar icyn pek qolajsьzdьr. Bundan qajrь joldan kelgen kecken de jaslinin icine kirib rahatlana. Mektebnin jaslige jaqьn olmasьndan sebeb balalar te neffyske cьqqanlarь kibi, onlar da jasli icine kelib tola anda teneffys vaqьtlarьnь kecire ve sonьnda jasliden suv icyb keteler. Qьsqadan ajtqanda jasli, jasli adьndan daha zijade her kes icyn kelişikli bir rahatlьq evi demek mymkin.

Jaslide aşlarnьn gyzel olqanьna baqmadan balalar jaslige kelmek istemejler. Balalarnьn jaslige kelmek istemegenlerinin baş sebebleri şunda köryle.

Birinçi de jaslide balalarqa eglençe namьna hic bir şej joq. Jaş daha çyryb olamaqan balalar bytyn vaqьt bir jerde otura vaqьtlarьnь aqlavnen kecireler. Çyrmege jaraqan balacьqlar ise vaqьtlarьnь öz istegenleri kibi kecire, qapь janlarьnda-analarьnьn kelmelerini beklev turalar. Analarь yjlelik rahatlanmaqa qajtqanda doqrь jaslige kelib balalarьnь alьb evge qajta rahatlanaçaqlarь jerde bala baqmaqnen meşqyl olalar. Analarь yjleden soq bir daha işge keteçekleri vaqьt balalar ekinçi kere jaslige kelmek istemejib aqlajlar.

Kolxozda olqan 45 jasli caqьnda baladan aprel 1-de acьlьb majьs 10-qa qadar devam etken jaslide hala daha 7-8 eq coq bala olqanda 10-12 bala qatnaqanь köryle.

Aanalar ise işge 100 prosent cьqa. Işge cьqqan her ana balasьnь jaslige çibermege ьşanmajьb evge qapab kete. Bu ise „inqilab" kolxozь kibi ögde ketken bir kolxoznьq şanьna hic jaqьşaçaq bir iş degildir.

Bunьq icyn kolxoz idaresi janь japьlaçaq jasli binasьnьq bitmesine baqьb oturmajьb jaslini muvaqqat olaraq başqa bir kelişikli binanen, bala terbijesinden anlajçaq kibi bir terbijeçinen, kerek olqan ojunçaqlar ve balalarnьq hepsine ajrь kravatlar ve ilaxire kerek olqan şejlernen, meditsinanьq istegeni kibi medenij bir suretde balalarnь terbije etmek icyn birinçi nevbetde jasli mydiri, kolxoz idaresi çiddi suretde calьşmalь ve kolxozda jasli caqьnda olqan bytyn balalar tez bir vaqьt icinde jaslige çelb olьnmalьdьrlar.

Balanьq vyçydьnьq temizlenmesi icyn sьçaq suvda sabunnen vanna japmaq mutlaqa kerekdir. Balanь 6 ajqa qadar her kyn, altь ajdan soq yc kynden yc kynge çuvundьrmalьdьr

Namusnen calьşalar

Icki MTS-i politotdelinin qadьnlar teşkilatçьsь Jefimova arqadaş.

Sejtler. Icki MTS-i massivi „Novьj stroj" kolxozьnda domuzçьlьq fermasьnda **Stalin** arqadaşnьn dokladь ve sijezdnin bytyn materjallarь domuz baqьçьlar arasьnda keniş suretde işlenildi. Ferma mudiri **Gracova** arqadaş ve domuz baqьçьlar **Lilova**, **Kritskaja** ve **Kalinecenko** arqadaşlar, „biz partijanьn XVII-nçi sijezdinin qararlarьna işnen çevab beremiz" deb ozlerine bir sьra konkret vazifeler aldьlar.

Onlarda domuz asravçьlьq fermasь — nymynevij sajьla. Ferma mydiri **Gracova** arqadaş nymynevij işleri icyn kolxozidraesi tarafьndan bir qac kereler mukafatlandь ve icki MTS politotdelinin qьzьl kitabьna kecirildi. Fermada 20 dane ana baş domuz 35 dane jaş, 107 dane de domuz balacьqlarь, bar.

Her domuz baqqan udarnik qadьn domuz asravçьlьqnь jykseltmek işini, fermada temizlikni saqlav ve bunen beraber rehberimiz **Stalin** arqadaşnьn kosterişlerini ve sijezdnin qararlarьnь jerine ketirmekni tyşyneler.

Domuz baqьçьlar hepsi bir aqьzdan bytyn işlerini sotsialist musabaqasь ve udarçьlьq usulь esasьnda alьb barmaqa soz bereler.

Domuz baqьçьlar **Lilova** ve **Kritskaja** arqadaşlar ozlerine baqlь olqan domuzlarnь ve onlarnьn jatqan jerlerini temiz tutmaq işine son dereçe ehmijet berib calьşalar. Domuzlarnьn jatqan jerlerini haftada eki kere sьlaj, kynde dьvarlardan tozlarnь ala ve typlerini kynde eki kere temizlej ve vaqtьvaqtьnda aşlarьnь bereler. Her domuz ajrь ajrь bolyklerde jata. Ceşid tyrly xastalьqlardan domuzlarnь qorcalaj, xasta sojlarь bysbytyn ajrь jerlerde tutula ve doqtur muşaveresinen baqьla.

Fermada calьşqanlar, hajvançьlьqnь koteryv işi bytyn partijanьn ve partijasьzlarnьn işi deb oz işlerinde namusnen calьşaçaqlarьna ve oz fermalarьnь her vaqьt nymynevij alьb baraçaqlarьna soz bereler.

Elfije,

Qadьnlar 100 prosent işke cьqalar

Lenin rajonь Sarьlar koji „Stalin" kolxozь qadьnlarь arasьnda kolxozda medenij quvvetnin her kampanijalar vaqtьnda anlatuv işlerinde gyzel calьşmalarь ve qadьnlarqa calьşmaq icyn en birinçi şarait olqan jaslinin acьlmasь ve jaslige kolxozda calьşqan her ananьn balasь alьnmasь ve sotsialist musabaqasь udarniklik işlerinin kenişletilmesi sajesinde qadьnlar arasьnda 100 prosent işge cьquv elde etildi.

Bu sene kolxozda qadьnlar 580 hektar jerni qьsqa bir vaqьt icinde bir tamam pusur otlardan temizlediler. Şimdi qadьnlarqa 1500 hektar jer bir daha ajrь olaraq olcenib berildi. Onlar bu jernide calt bir vaqьt icinde bitirmek icyn birbirlerini sotsialist musabaqasьna caqьrьb, dogovorlar japьb, işke başladьlar.

Udarnik qadьnlar arasьnda jaxşьdan da jaxşь calьşqan, udarnik **Melvade**, **Zeqaj** ve **Reşide** arqadaşlarnьn kolxozda işke her kesden evvel kelib, işnin kejfijet çihetine son dereçe ehemijet berib calьşmalarьnen kolxozda nymyneçiler adьnь aldьlar.

Bizde qadьnlar şimdige qadar kolxozda calьşsalarda kolxozda ajrь a'za degil ediler. Şimdi bytyn qadьnlarьmьz kolxozda a'zalar.

„Stalin" kolxozь qadьnlarь ozlerini udarnik i'lan etib, işke başladь ve artda qalqan qomşu kolxoz qadьnlarьnьda sotsialist musabaqasьna caqьrdьlar.

Başqa kolxoz qadьnlarь ise „Stalin" kolxozь qadьnlarьndan nymyne alьb calьşmalьdьrlar.

Aci-Arifova

Jaslilerge şeflik işine diqqat

Komunist partijasь ve sovet hykymeti, kөj emekdar masasьnьn medenij, iqtisadij ve sijasij turmьşlarьnьn өsmesi jolьnda onlarqa işci sьnьfьnьn kyreşde kөryв kecirdigi sijasij ve teşkilatij teçribelerini вeryv jolьnen kөjnьn kolxoznik ve emekdar ehalisi arasьnda içtimaij sijasij ve xozajstva japьçьlьqь sahasьnda aktifliknin keniş suretde өsmesine calьşaraq, şeher ve kөj arasьndaki qapa-qarьşьqlьqnь вitirilmesi, ortadan qaldьrьlmasьnь өz өgyne vazife etiв qoja.

Ana ve saвilikni qorcalav xadimleri, partijanьn „işci ve kөilylernin вirligini qavileşdirirmiz" lozungьnь hajatqa nasьl tatвiq eteler.

„Krasnьj" sovxozьnьn jaslisi yzerinde Aqmesçid 8 numerolь simelektrovod jaslisi şeflik japmaqda. 8 numerolь jaslinin jolвaşçьlarь өz şefliklerini 1933 senesi qurdьlar. Onlar şefleri olqan „Krasnьj" sovxozьnda jalьnьz вir kere вardьlar. Onlar вunьn ile şeflikge aldьqlarь jasli өgyndeki вorçlarьnьn eda etdi ve şeher jaslisinin calьşuv teçrivеleri kolxoz jaslisine өgretildideв hesaв etdiler.

Aqmesçid şeherinin I numerolь „Proletar" jaslisi вөjle şeflik japmaj. Onlar Qojaş kөj soveti „Pereselents" tatar kolxozь jaslisi yzerinde şeflikde вulьnmaqdalar. Bu jaslinin şeherden 20 kilometr uzaqda вulьnmasь „proletar" jaslisini qorqutmaj. I numerolь jaslinin mydiri **Kykylevskaja** arqadaş, jaslilernin өgynde turqan vazifeni өzi keregi kiвi anladь ve jaslide calьşqan xadimlerge de anlatdь.

„Pereselents" kolxozь jaslisinde calьşqan jasli xadimleride вu vazifeni jaxşь anladьlar, onlar өz şeflerinin anlatqanlarь kiвi jaslide sanitar minimumьnь alьв вaruvda өz şefleri artьndan qalmajlar.

„Pereselents" kolxozь jaslisi вalalarьndan вiz şu meraqlь sөzlerni eşitemiz:

—Bizim şeherde, вizdaj kycyk arqadaşlarьmьz, şeflerimiz вar. Onlarnьn вaвalarь ve analarь tytyn tarlasьnda calьşmajlar, onlar faвrika, zavodlarda calьşalar. Onlarnьn analarь faвrikada вizge urвalar tikdiler. Biz вir majьs вajramьnda onlarqa вarqanda onlar вizge urвalar вaxşьşladьlar. Biz ise onlarqa qьrmьzь вantlь вir qoj вaqьşladьq. Bizim qajsьlarьmьz pişse вiz onlarqa qajsь da вereçekmiz—dejler.

Linetskaja.

100 PROSENT JAZЬLDЬLAR

Sejtler. „Inqilaв" kolxozь koji soveti reisi **Aвiвullajet** arqadaşnьn ve partorg **Baxtьşajef** arqadaşlarnьn zajomnen, вytyn kolxozniklerni ve kolxoznik qadьnlarnьn qaplanьв alьnmalarь icyn qajet aktif calьşmalarьnen kolxoznik ve kolxoznik qadьnlar hepsi zajomnen qaplanьв alьndь.

Kontrol raqamь olqan 16 200 ruвle jerine artьqacьnen 17040 ruвle etiliв toldьrьldь.

Cynki mьnda keniş suretde kolxoznik qadьnlar arasьnda hykymetnin janь zajom haqqьnda cьqarqan qararь ve zajomnьn myhim sijasij ve xozajstva ehemijeti xususьnda вyjyk anlatuv işleri alьnьв вarьldь.

Qadьnlardan **Gulsum Adlişajeva, Vasfije Muradasilova, Bodaвaşuva ve Nikifirova** arqadaşlar вaşda өzleri 100-er ruвlege jazьlьв, вaşqa qadьnlarnь da sotsialist musaвaqasьna caqьrdьlar.

Bu iş her вrigada da ajrьça өtkerildi.

Вөjlelikle „Inqilaв" kolxozьna kontrol raqamь olqan 16 200 ruвle jerine artьqacьnen 17040 ruвle etiliв toldьrьldь.

Alime

Icki MTS-i massivi „Put Lenina" kolxozьnьn nymynevij вalalar jaslisi

ŞEVCENKO ARQADAŞ — JASLISINI NYMYNEVIJ JAPDЬ

Sejtler. Icki MTS-i massivi "oktabr„ kolxozь birbirine jaqьn bir qac kөjlerniŋ birleşmesinen byjyk bir kolxoz mejdanqa kelgen. Bu kolxoznьŋ her ucastkasьnda qadьn quvetinden 100 prosent fajdalanmaq icyn hem analarqa hem de balalarqa qolajlь olmasь kөz өgyne alьnьb kolxoznьŋ her ucastkasьnda ajrь jasli teşkil etilmesi qararlaşdьrьla.

Kolxozda bu sene balalar konsultatsijasь da calьşa başladь.

Kolxoznьŋ birinçi, ekinçi ucastkalarьnda jasli ve balalar mejdançasь coqdan devam ete. Qalqan eki ucastkasьnda da jaqьn kynler icinde acьlmasь icyn hazьrlьq kete.

Birinçi ucastkada hem jasli ve hem de balalar mejdançasь calьşa. Mьnda jasli ve mejdanca mydiri **Şevcenko M**, arqadaş olьb, o yc seneden beri jasli işlerinde calьşьb bu sene ise jasli mydirligi işini nymynevij alьb bara. Nymynevij işleri icyn kolxoz tarafьndan bir qac kereler mykafatlandь.

Jaslide 28, mejdancada ise 39 bala bar. Jaslinin icine kirilgeni kibi jaslide nizam olqanь kөzge carpьb tura. Mьnda jaslinin binasь ve azbarь jasli icyn coq kelişikli olmasь jaslide temizlik ve nizam olmasьna byjyk jardьm ete. Azbarnьŋ jeşillik ve havadar olmasьndan fajdalanьb balalar ekseri vaqьtlarьnь azbarda kecireler.

Onlar vaqtь-vaqtьnda olmaq yzre kynde 4 kerre aşlarьnь aşaj, belli bir vaqьtlarda juqlaj ve belli bir vaqьtlarda geze ojnajlar.

Jaslide her bir bala icyn ajrь olmasь kerek olqan kravat, tөşek, jasdьq, carşaf, ve ilax. bytyn şejler jetişerlik.

Jasli mydiri **Şevcenko** arqadaş өzi daha jaş olsada jaslide onьŋ japqan işleri byjyk. O jaslide jaş nesilni nasьl terbije etmek kerek olqanьnь өzi jaxşь etib өgrangen ve jaslide calьşqan başqa terbijeçilerge de өgretken.

Jasli ve balalar mejdançasьnda olqan 67 bala icyn beş adam calьşmaq kerek olsa da, onlar yc adam calьşdьqlarь halda jaslide ve mejdancada japьlmasь kerek olqan bytyn işlerni japьb jetişdireler.

Mьnda ekinçi ucastkada da jasli jaramaj degil, faqat birinçi ucastkanьŋ artьndan daha jetişamadь.

Kolxoz idaresi mьnda da jaslini nymynevij japmaq icyn calьşdь, kөjniŋ şaraitьna kөre, kөjde eŋ birinçi sajьlqan evni jaslige alьb bermekniŋ caresini tapdь, jaslinin acьlmasь kerek olqan vaqtьnda acdь. Lakin bu evniŋ kөj icinde eŋ gyzel ev olqanьna baqmadan jasli icyn kelişmegen taraflarь pek coq.

Mьnda da jasli mydiri өz vazifesini gyzel өgrengen. Maxsus jasli kurslarь kecken, faqat onьŋ işine zarar ketirgen bir coq sebebler bar. Kolxoz idaresiniŋ ve jasli mydiriniŋ gyzel calьşmasьnen jaqьn kynler icinde bu eksikliklerniŋ өgi alьnaçaqь şybhesizdir.

Abitova

Icki MTS-i massivi „Oktabr" kolxozьnьŋ jasli ve balalar mejdancasь mydiri komsomol Şevcenko Marfa arqadaş

ŞMIDT VE UŞAKOF ARQADAŞLAR MOSKVADA

Şimal denizinde buzlarnıñ sıqıv patlatmasından batqan „celyskin“ paraxodı erkanınıñ, buzlar yzerinde jaşav başlaması vaqıtında, ekspeditsija nacalnigi **Şmidt** arqadaş xastalanqan edi. Partija ve hukymetnin prikazı muçisi **Şmidt** arqadaş kendi nacalniklik vazifesini, özinin jardımçısı **Bobrof** arqadaşqa teslim eterek, maxsus onıñ icyn hazırlanqan ucquc ile, beraberinde celyskinlilerni qurtaruv ekspeditsijalarınıñ nacalnigi **Uşakof** ve vrac **Nikitin** olmaqle o, lagerden Alaskanıñ (Amerika) Nam şeherine ucdı. **Şmidt** arqadaş xastalıqı ejileşgenge qadar bir az vaqıt mında qaldı. Sonra Fербenks şeherine ve daha sonra Nju-Jork şeherine ketdi. Nju-Jorkda **Şmidt ve Uşakof** arqadaşlarnı byjyk hyrmet ve itibarnen qarşıladılar. Onlarnıñ hyrmetine Amerika ilmij daireleri qabul merasimleri japdı, zijafetler cekdi, tantanalı aqşamlar teşkil etdiler.

Şmidt ve **Uşakof** arqadaşlar Amerikadan deniz jolile Fransaqa keldiler. Onlar mında da qajet byjyk hyrmet ve sajqınen qarşılandılar.

Ijyn 5-de **Şmidt ve Uşakof** arqadaşlar Moskvaqa keldiler. Belarus—Baltıq vagzalı jyzlerle qızıl bajraqlar, tebrikler ve şiarlarle jaraşdırıldı. Ijyn 5-de vagzal Moskva zavod, fabrika diger predprijatijalarınıñ bin-binlerçe işcileri ve diger teşkilatlarnıñ vekilleri ile tolqan edi. Bunlar hepsi qahraman celyskinlilernin qattı çetekçisi, bytyn dynjanı hajretde qaldırqan professor **Otto Juljevic Şmidt** arqadaşnı qarşılamaqa kelgen ediler.

celyskinlilerni qurtaruv bojunça hukymet komisjası adından **Şmidt** ve **Uşakof** arqadaşlarnı **Unşlixt** arqadaş tebrik eterek, **„Celyskin“** seferimiz ehmijetini qajd etdi ve celyskinlilernin bytyn dynjanı hajretde qaldırqan qahraman işleri yzerine toqtaldı.

Bir coq tebrikler den sonra Şmidt arqadaşnı hukymet ve Merkezij komitetnin azaları qabul etdi ve onınle musahebede bulundılar.

Celyskinliler vladivastokda

Cukotsk denizi buzları yzerindeki celyskinlilerni qurtarmaq icyn jolqa sıqqan **„Smolesk“** paraxodı kendisine havale etilgen vazifeni bytynlej içra etdi. **„Smolesk“** paraxodı majıs 7-de Providenija buxtasına kelerek, andan 74 adam aldı. Majıs 24-de Lavrentija buxtasından da 27 adam aldı. Bojlelikle **„Smolesk“** paraxodı 101 celyskinli, ucuçılar ve 10 ucquc jyklev aqır şaraitlar altında majıs 7-de Vladivastok şeherine keldi. Cukotsk jalıları bojunda tarixde ilki olaraq qış mevsiminde „Smolensk“ paraxodı jyrydi.

Vladivastokqa ajnı şu kyni **Stalingrad** paraxodında keldi. Vladivastokda celyskilniler, partija, komsomol profsojuz ve içtimaij teşkilatlar ve vladivastok emekdarları tarafından tantanalı suretde qarşılandılar.

Onlarnı partija, profsojuz ve diger teşkilatlarnıñ vekilleri tebrik etdiler. onlar xususij pojezd ile Moskvaqa keleçekdirler. Onlar vladivostokdan ijyn 9 aqşamı sıqdılar. Ijyn ortalarında celyskinliler Moskvada olaçaqlar

DIQQAT!

Jurnalqa abuna her pocta şu'besinde, sojuz pecat rajon şu'besinde, pocta agentliklerinde, kioskalarda, şeher ve kejde pocta taşıjıçılarda jazılmaq mymkin.

Jurnalımızı almaqan, oqumaqan hic bir işçi, kolxoznik ve emekdar qadın, qız qalmamalıdır!

Redaktorı: redaktorlıq hejeti,

Redaktorlıq hejeti azaları:

Bekirova R., Çaferova M., Baqqal A.

г. Симферополь. 1-я гостипография. Уполкрыммито „Б“ № 147. Заказ № 1300. Тираж 1500.

213203

Fijatь—40 kap.

„QADЬNLЬQ
Sotsializm jolьnda"

ŻURNALЬ ■ OK VKP(в) ORGANЬ— „QRЬMPARTIZDAT" NEŞRIJATЬ

„QADЬNLЬQ SOTSIALIZM JOLЬNDA!" Qьrьmda maxsus emekdar qadьnlьq edeвijatь olaraq mejdanoqa kelgen ilk вolşevik żurnalьdьr.
Her işci-kolxozçь qadьn, her вir aktif qadьn onьn oqujьçьsь ve jazьçьsь olmalьdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSIALIZM JOLЬNDA!" Işci-kolxozçь qadьnlarnьn sijasij, umumij, texnikij вilgilerini artdьraçaq, onlaroqa oz fikir ve anlarьnь artdьrmaoqa jardьm eteçek jaqьn вir arqadaşdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSIALIZM JOLЬNDA"

ŻURNALЬ AJDA BIR KERRE CЬQADЬR

ŻURNALOQA ABUNE JAZЬLUV OQAJET QOLAJ

Her pocta şu'вesinde, her gazeta ve mektyв pocta darqatьçьlarь tarafьndan żurnaloqa aвune qaвul olunur.

HER SELSAVET, KOLXOZ IDARESI, KOPERATIFLER ŻURNALNЬN DARQATЬLMASЬNA AMELIJ JARDЬM KOSTERMEKNI BORÇ EDILMELILER.

ABUNE JAZЬLUV FIJATЬ:
Jьllьqь—4 r. 80 k. ■ 6 ajlьqь—2 r. 40 k., ■ 3 ajlьqь—1 r. 20 kap. ■ nusxasь—40 kap.

Adres: Aqmesçid, Qrьmpartizdat „QADЬNLЬQ SOTSIALIZM JOLЬNDA" żurnalь idaresi.